

Sygn. akt VI Ga 124/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Beata Hass – Kloc (spr.)

SO Anna Harmata

Protokolant: st. sekr. sądowy Joanna Mikulska

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2014 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: F. w S.

przeciwko: A. K. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu
V Wydziału Gospodarczego z dnia 13 grudnia 2013 r., sygn. akt V GC 443/13

I. oddała apelację,

II. zasądza od pozwanego A. K. (1) na rzecz powoda F. w S. kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt VI Ga 124/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 czerwca 2014 r.

Pismem z dnia z dnia 12 czerwca 2013 r. powód F. w S. wniósł przeciwko pozwanym A. K. (1) i A. K. (2) pozew o zapłatę solidarnie kwoty 9.438,88 zł wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu.

Uzasadniając żądanie pozwu podał, że w dniu 7 listopada 2008 r. zawarł z pozwanym A. K. (1) umowę nr (...) na prowadzenie punktu sprzedaży hurtowo – detalicznej typu agencyjnego w S.. Na podstawie w/w umowy pozwany miał prowadzić sprzedaż towarów powoda oraz przyjął odpowiedzialność za powierzone mu mienie.

Tytułem zabezpieczenia wierzytelności powoda wynikających z przedmiotowej umowy pozwany w dniu 7 listopada 2008 r. wystawił weksel „in blanco” wraz

z deklaracją wekslową. Weksel został poręczony przez A. K. (2), która podpisała również deklarację wekslową. Pozwany w pierwszej połowie 2012 r. zakończył współpracę z powodem nie dokonał jednak wpłaty kwoty 670,71 zł

z tytułu uzyskanych utargów dziennych oraz kwoty 7.964,17 zł tytułem niedoboru towarowego stwierdzonego spisem z natury.

Działając na podstawie i granicach upoważnienia zawartego w deklaracji wekslowej powód uzupełnił weksel „in blanco” na łączną kwotę 9.438,88 zł z terminem płatności na dzień 10 czerwca 2013 r. Pomimo uzupełnienia weksla zarówno pozwany A. K. (1) (wystawca weksla), jak i pozwana A. K. (2) (poręczyciel), nie uregulowali należności wekslowej.

Powód wniósł o wydanie nakazu zapłaty na podstawie art. 485 § 2 k.p.c.

W dniu 24 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu Sąd Gospodarczy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym zgodnie z żądaniem pozwu, sygn.. akt V GNc 751/13 (k. 28).

Pismem z dnia 16 lipca 2013 r. pozwany A. K. (1) wniósł zarzuty od powyższego nakazu zapłaty (k. 33) domagając się anulowania nakazu zapłaty argumentując, że powód posiada jego meble sklepowych o wartości 12.673,36 zł, za które pobiera pieniądze od obecnego agenta i na nich zarabia. Wobec czego nakaz zapłaty, zdaniem pozwanego, jest bezzasadny.

Do powyższego pisma jako dowód dołączył kopię faktury VAT nr (...)dokumentującą zakup mebli biurowych za kwotę 12.673,36 zł.

Pozwana A. K. (2) nie wniosła zarzutów od w/w nakazu zapłaty wobec czego orzeczenie to w stosunku do niej uprawomocniło się.

Pismem z dnia 12 listopada 2013 r. powód wniósł odpowiedź na zarzuty pozwanego wnosząc o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy. Jednocześnie podtrzymał żądanie pozwu oraz zaprzeczył twierdzeniom pozwanego, że jest on właścicielem przedmiotowych mebli. Nadto wskazał, że zarzut potrącenia nie został wykazany przez pozwanego dokumentami, o których mowa w art. 493 § 3 k.p.c. w zw. z art. 485 k.p.c.

W dniu 13 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu V Wydział Gospodarczy wydał w sprawie wyrok, sygn. akt V GC 443/43, którym utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 24 czerwca 2013 r., sygn. akt V GNc 751/13 w stosunku do pozwanego A. K. (1) (k. 62).

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z poczynionymi w sprawie ustaleniami faktycznymi w dniu 7 listopada 2008 r. zawarta została umowa nr (...) na prowadzenie punktu sprzedaży hurtowo – detalicznej typu agencyjnego. Na podstawie § 1 ust. 1 tej umowy powód zlecił pozwanemu A. K. (3) sprzedaż firan, tkanin, wyrobów konfekcyjnych i innych artykułów dostarczanych przez powoda. Zgodnie z § 1 ust. 4 umowy towary powierzone pozwanemu do czasu ich sprzedaży pozostawały własnością powoda, a środki pieniężne uzyskane ze sprzedaży towaru pozwany miał przekazywać na konto bankowe powoda w terminie 3 dni od dnia ich otrzymania. Nadto powód miał dokonać sprzedaży pozwanemu wyposażenia sklepu (meble, regały i stojaki ekspozycyjne) nie później niż w trzecim miesiącu funkcjonowania punktu agencyjnego. Przy czym powód mógł rozłożyć płatności na 24 lub więcej rat (§ 1 ust. 13 umowy).

W przypadku rozwiązania umowy przed zakończeniem okresu spłaty wyposażenia powód mógł odkupić je od pozwanego.

Pozwany na podstawie § 2 ust. 1 umowy przyjął na siebie odpowiedzialność materialną za powierzone mu mienie, z którego miał obowiązek wyliczenia się lub jego zwrotu (§ 2 ust. 2 umowy).

Dalej wskazując na poczynione w sprawie ustalenia faktycznych Sąd przywołał zapisy powyższej umowy (k. 7 – 9) regulujące obowiązki i prawa stron.

Nadto Sąd Rejonowy ustalił, że do weksla „in blanco” dołączona została deklaracja wekslowa z dnia 7 listopada 2008 r., na podstawie której A. K. (1) zabezpieczył należności wynikające ze współpracy z powodem

w kwocie 100 tys. zł. Pozwany zobowiązał powoda do wypełnienia weksła „in blanco” na sumę odpowiadającą zadłużeniu pozwanego względem powoda wynikającemu z realizacji umowy nr (...) z dnia 7 listopada 2008 r.

Na podstawie w/w deklaracji wekslowej pozwana A. K. (2) poręczyła solidarnie wobec powoda do wysokości 100 tys. zł za wszelkie zobowiązania wynikające z umowy o współpracy handlowej pomiędzy powodem a pozwanym A. K. (1).

W pierwszej połowie 2012 r pozwany A. K. (4) zaprzestał współpracy handlowej z powodem. W dniu 5 czerwca 2012 r. Z. K. I. powoda ujawniła różnice inwentaryzacyjne wynikające ze spisu z natury w magazynie (...) w S.. Spis z natury ujawnił niedobór towaru na kwotę 8.825,37 zł. W dniu 13 czerwca 2012 r. powód sporządził Notę księgową Nr (...), na podstawie której obciążył pozwanego niedoborem stwierdzonym spisem z natury na dzień 30 maja 2012 r. zgodnie z umową Nr (...) z dnia 7 listopada 2008 r. (k.12).

Przedstawiając motywy swojego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy stwierdził, że roszczenie powoda jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie w całości.

Przywołując treść zarzutów pozwanego A. K. (1) Sąd uznał, że są one gołosłowne i nie poparte żadnymi dowodami. Powód w swoim piśmie procesowym z dnia 12 listopada 2013 r. szczegółowo odniósł się do zarzutu korzystania przez powoda z mebli pozwanego wykazując za pomocą dokumentu, tj. faktury VAT Nr (...) z dnia 31 maja 2012 r., że pozwany A. K. (1) sprzedał komplet mebli biurowych powodowi.

Ponadto Sąd Rejonowy wskazał, że nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym został wydany w niniejszej sprawie na podstawie weksła. Wobec czego jest to proces wekslowy, w którym obowiązują szczególne rygory natury formalnej.

Pozwany A. K. (1) nie zgłosił zaś żadnych zarzutów przeciwko wystawionemu przez powoda weksłowi, które stanowi samodzielne źródło zobowiązania.

Mając na uwadze fakt, że pozwany nie sformułował zarzutów wekslowych Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu – Sąd Gospodarczy w wyroku

z dnia 13 grudnia 2013 r. utrzymał w całości nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym z dnia 24 czerwca 2013 r., sygn. akt V GNc 751/13 w stosunku do pozwanego A. K. (1)

Pismem z dnia 5 marca 2014 r. pozwany A. K. (1) wniósł apelację od powyższego wyroku domagając się jego uchylenia i ponownego rozpatrzenia sprawy. Zarzucił, że powodowa spółka nie jest właścicielem przedmiotowych mebli bowiem faktura, którą przedstawiła Sądowi została anulowana, o czym powód był powiadomiony. Faktura ta, zdaniem pozwanego, jest nieważna wobec braku podpisów na niej. Poza tym podniósł, że telefonicznie informował główną księgową powoda, że nie zgadza się z taką formą rozliczenia.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu w/w pisma strona powodowa ustosunkowała się do zarzutów pozwanego i jednocześnie podtrzymała swoje stanowisko w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Przede wszystkim należy wskazać, że w okolicznościach niniejszej sprawy nakaz zapłaty został wydany w postępowaniu nakazowym na podstawie weksła gwarancyjnego (art. 485 § 2 k.p.c.), co nakłada zarówno na Sąd jak i strony poniższe ograniczenia formalne w toku procesu.

Strony mogą - w granicach nakazu - powoływać się na podstawy faktyczne i prawne, wynikające z łączącego je stosunku prawnego. Dłużnik wekslowy może zatem podnieść w stosunku do wierzyciela wekslowego zarzuty nie tylko formalne,

wynikające z prawa wekslowego, ale również z treści zawartego porozumienia (a w szczególności zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem) i z łączącego strony stosunku podstawowego (art. 10 i art. 17 Prawa wekslowego). (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1972 r., III PZP 17/70, OSNC 1973/5/72, LEX nr 1494). Takie zarzuty przez pozwanego w zarzutach od nakazu zapłaty, a nawet na dalszym etapie postępowania, nie zostały jednak podniesione. Nie sposób ich również wyartykułować z treści zarzutów od nakazu zapłaty.

W istocie pozwany A. K. (1) nie kwestionował zasadności roszczenia powoda wywiedzionego z tytułu nieuregulowanego utargu i nierozliczenia się z niedoboru towarowego. Jego zarzuty sprowadzały się do argumentacji dotyczącej nieprawidłowego rozliczenia przez strony mebli biurowych, a w zasadzie nieuznawania sposobu rozliczenia dokonanego przez powoda. Zdaniem pozwanego żądanie pozwu powinno zostać nieuwzględnione z tej przyczyny, że powód posiada jego meble biurowe i z nich korzysta.

W kontekście powyższego należy wskazać, że gdyby nawet przyjąć, iż pozwany zmierza do potrącenia swojej wierzytelności z wierzytelnością powoda dochodzą pozwem, to w postępowaniu nakazowym było to możliwe jedynie pod pewnymi warunkami ustalonymi przepisem art. 492 § 3 k.p.c. wobec niezłożenia oświadczenia o powyższym przed wytoczeniem powództwa.

W przypadku zgłoszenia zarzutów od nakazu zapłaty opartych na zarzucie potrącenia sąd w pierwszej kolejności bada, czy na poparcie tego zarzutu pozwany przedłożył dokumenty oraz czy dokumenty te spełniają stawiane im w art. 485 k.p.c. wymogi. Art. 493 § 3 k.p.c. w przypadku niezłożenia dokumentów w rozumieniu art. 485 k.p.c. powoduje wyłączenie mocą przepisu prawa procesowego na czas trwania postępowania nakazowego możliwości wywołania materialnoprawnego skutku oświadczenia woli o potrąceniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lipca 2013 r., I ACa 184/13, LEX nr 1356713).

Zgodnie z treścią art. 493 § 3 k.p.c. do potrącenia mogą być przedstawione tylko wierzytelności udowodnione dokumentami, o których mowa w art. 485 k.p.c. Dokumentów takich w celu udowodnienia wierzytelności zgłoszonej do potrącenia pozwany nie przedstawił (np. dokumentu urzędowego, zaakceptowanego przez dłużnika rachunku, wezwania dłużnika do zapłaty i pisemnego oświadczenia dłużnika o uznaniu długu, zaakceptowanego przez dłużnika żądania zapłaty, zwróconego przez bank i nie zapłaconego z powodu braku środków na rachunku bankowym). Dodać należy, że faktury nie są dokumentem konstytuującym zobowiązanie nabywcy do zapłaty ceny. Poza tym, nie mają one charakteru dokumentu potwierdzającego nastąpienie przesunięcia majątkowego o wartości w nich wskazanej (dopuszczalne jest bowiem wystawienie faktury korygującej).

W kontekście powyższego należy wskazać, że pozwany do zarzutów od nakazu zapłaty dołączył jedynie fakturę VAT nr (...) z dnia 30 marca 2009 r. na zakup mebli biurowych, a przy tym w postaci kserokopii. Nie spełniała ona zatem wymogów określonych w art. 493 § 3 k.p.c. uniemożliwiając tym samym poddanie ocenie zarzutu potrącenia. Nie zdołał on zatem skutecznie zakwestionować zasadności żądania pozwu.

Reasumując - wyrok Sądu Rejonowego należało uznać za w pełni trafny wobec czego Sąd Okręgowy apelację pozwanego oddalił na podstawie art. 385 k.p.c., o czym orzekł w pkt. I wyroku.

W przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym Sąd orzekł jak w pkt II wyroku - na podstawie art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r.,

Nr 163, poz. 1349, z późn. zm.).